

ادبیات کمروسیه کومپوزیسیون

هفته‌اق سیاسی ، علمی و ادبی غزته‌در

جلد : ۲

سنه : ۱ ۲۵ ذی الحجه ۱۳۳۵ جمعه ایرتسی ۱۳ تشرین اول ۱۹۱۷ نوامبر ۶ — ۳۷

ألك عزيز آرقاداشم سامی‌یه

— بویوک اضطرابلرم ایچین

کوچوک نشیده لریازدم —

هانریخ هاینه

بوگونده سن ، آراضدن سن اوچدک آی شاعر ..

سموم قهرینی روحله ایچدیکم ماتم

بوقلب شفقته مخصوص ومنحصر بر ألم ،

بویر تأثر شخصی دکل ، عمومیدر .

بوگونده ذات نجیبکده غائب ایتدی وطن

بو الك عزیز آنا بر زاده فضیلتی ..

گیدنلرک بری هپ بوش .. بو، ایشته خاصه

بو آرتروب دوریور ماتمک فجاعتی

وجودک اولدی قرین فنا فقط سامی

اوروح صاف ونزیه اوچدی ؛ سرمدی اسمی

بوگون فضیلت اولان بر سماده بر برجه

بر احترام صمیمیه ، عمرم اولدجه ،

بوماتم ایکلویه جکدر کوکلده آی دادر ..

قبول تسلیت ایتز بو تورلو ماتملر .

شبهلی ۲۹ ایلول ۱۳۳۳

فائزه عالی

ترک‌لرک منشأه دأر

کچن نسخه دن مابعد

«تورک» اسمی تورک‌لرک یکانه علمی دکدر . تورک اولوسلرینه زمانه و بولندقلری خطه یه کوره بر چوق مختلف اسملر ویرلشدر . تورک ایللری و اویماقلرینه ویریلن اسملر ایسه جان نامتاهیدر . فقط بک غریبدرکه بو مختلف تورک اولوس ، ایل و اویماقلری عینی بر عرقه منسوب اولدقلری آ کلایه مامش ، دائماً یکدیگریله حرب وجداده بولمش و یاشادقلری خطه یه کوره تبدیل لسان و تبدیل دین ایله یه رک هرور زمان ایله بینلرنده ظاهری هیچ بر مناسبت کورکین بر طاقم قوملر و بلکه ملتر وجوده کتیرمشلردر .

مختلف تورک اولوسلرینک اقامت ایتمش اولدقلری قطعات جسمه نک مرکزی توران قطعه سی و توران طاغ و یوکسک یا یلا لریدر . بو قطعه نک مرکزی ایسه (ایسی کول) ایله بوکولک جهت شرقیه سنده کاش (خان تاگری) طاغیدر . بو طاغه (قوت) طاغی دخی دیرلر ایدی . بو تعبیر (خان تاگریسی) یعنی (گوک صاحبی وری) دیک اولوب « قوت » اویغور کله سی ایله آلمانجه « غوت » Gott و فارسیده « خدا » کله لری عینی معنایه اوله رقی بر اصلندرلر .

توران طاغیرینه « قاف » طاغلی نامی دخی ویریلیر ایدی . بو اسم بعه قافقاس طاغیرینه علم اولشدر . توران طاغلی دنیانک « بام پیری » یعنی (یوکسک پیری) عد اولنوب بو تعبیر قدیمدن « پامیر » Pamir اسم خاصی حاصل اولمدرکه (بام پیر) دیمکدر . لسان فارسیده (بام دنیا) تعبیری مستعملدر .

تورک عرقه منسوب اولان اقوام مختلفه نک قدیم اسملری تدقیقی اولنه جق اولور ایسه اوائلده اسکی تورک‌لرک : مرکز تورک‌لری ، شرق تورک‌لری ، شمال تورک‌لری و جنوب تورک‌لری اولوق اوزره بش بویوک قسه ایرلدقلری آ کلاشیلیر .

شرق تورک‌لرینه (صاخ طرف و شرق آداملری) معناسنه اولان (اونگار) [۱] *Ungar* ویا (اونغار) *Onghar* یعنی (اونک آر) [۲] غرب تورک‌لرینه (صول طرف و غرب آداملری) معناسنه اولان (صونغار) *Songhar* یعنی (صونک آر) [۳] ، شمال تورک‌لرینه (کوکس طرفی و شمال آداملری) معناسنه اولان (اورال) *Oral* یعنی (اور ایلی) و جنوب تورک‌لرینه (کری و آرقه و جنوب آداملری) معناسنه اولان (کیرمان) [۴] ویا (کیرمن) اسملری ویریلیر ایدی . آلمانجه ده اولدینی کبی اسکی تورکجه ده (مان) و (من) کله لری (آدام) دیمکدر . (کیرمان) تعبیری لسان فارسیده (پشتی) کله سیه افاده اولنور . بو اسم بالآخره افغانیلره و افغان لسانه تخصیص ایدلشدر .

[۱] تاریخده مذ کوره اولان (هونلر) *Les Huns* بو قسم تورک‌لردندر .

[۲] اسکی تورکجه ده (اونک) و (اولک) (صاخ طرف و شرق) معنالرینه قوللانیلیر .

[۳] (صونک) و (و صوک) (صول طرف و غرب) معنالرینه قوللانیلیر .

[۴] (کیر) (کری و آرقه) دیمکدر .

زمانه زده اوروپا افکارینه توفیقاً یالکز شرق و غرب تورکری تعبیرلری معروف و مستعمل اولوب ترکستان شرقی تورکرینه شرقی تورکری و ترکستان غربی تورکرینه غربی تورکری نامی ویریلیر .

ایرانک جنوب شرقیسنده کاش بر خطه اسمی اولان (کرمان) کله سنک (کیرمان) تورکری تعبیرندن مأخوذ اولدیغنه اصلاً شبیه ایدیلر . بو حوالییه قدیمدن بری تورکری برلشمش ایدی . حتی فکرمنجه بو کله ایله آلمانلره ویریلن (ژرمن) German ویا (گهرمن) German نامی آراسنده دخی برمناسبت کورولور . عرب مؤلفینک ویردکری معلوماته و موجود خرابه لره نظراً زمان قدیمده بورالده بویوک بر معموریت حکم سورمش اولدیغنی وبعده سکنه سنک ینه زمان قدیمده هجرت ایله مش بولدیغنی آکلاشیلیر . (آلمان) ویا (آلمان) کله سی ایسه (عسکر و لشکر) معناسنه اوله رق خاص تورکجه لغتدر .

مرکز تورکری اولان توران اهالی اصلیه سنه یالکز (تورک) نامی ویرلیوب زمانه کورو مختلف اسملر ویرلشدرکه بونلرک اکثریسی (یوکسک بر جوجنی) ، (یوکسک بر آدامی) معنالیغی افاده ایدر : (آلتای) ، (چیغاتای) و (خاتای) کبی . تاریخ و جغرافیا علملرینک آیمولوژی واصللرینک تدقیقنده (یوکسکک) ، (آمان) ، (بولوت) ویا (طاغ) کبی معناله تصادف ایدلکده بوکله لریک (تورک) کله سیله هم معنی اولوب اولدیغنی ایوجه تعمیق ایلک اقتضا ایدر . (آلتای) نامی زمانه زده توران سلسله جبالنه علم اولمدر . (آل) (یوکسک) ، (تایی) (جوجوق) و (تایی) (طوغمتی) دیمکدر .

(چیغاتای) تعبیری زمانه زده (چاغاتای) طرزیده تلفظ اولنور . (چیغا) (طاغ) و (یوکسک بر) دیمکدر .

(خاتای) کله سنده (خا) لفظی (خو) شکلنده دخی تلفظ اوله رق عینیه فرانسزجه ده اولدیغنی کبی (یوکسک) ویا خود اطراف قلعه دیواری ایله احاطه ایدلش (مستحکم شهر و موقع) دیمکدر . (خوقند) کبی که (قند) و (کند) [۱] (شهر) دیمکدر . ترکستان شرقیده (خوتن) شهری و بودغه متقلرمز طرفندن روسیه حدودنده ضبط ایدلش اولان (خوتین) قلعه سی کبی لهجه عثمانیده (خوتون) شکلی مبردر . روسلر (خوجیم) دیرلر .

تورکجه ده (خاتون) ، (قادی) و (خانم) کله لری (مادام) تعبیری مقامنده (بویوک خانم) معناسنی افاده ایدرلر . بوکله لریک جمله سنده (خا) ویا (خو) اصلندن صکره کلن لفظلر لواحقدر . و بواصل (خان) ویا (خون) کله لرندن مأخوذدرکه بونلرده تورکجه ده (آسان) ویا شلیجه (پادشاه) معنالیغنه مستعملدر . تورکجه ده (خاقان) تعبیری (امپراطور) معناسنه اوله رق (خاقان) یعنی (بویوک و بوجه خان) دیمکدر . آلمانیا ده معلوم بر بویوک شهر اسمی اولان (هامبورغ) کله سنک اصلی (خانبورغ) اولوب بوکله (خوقند) کله سیله هم معنادر . بوندن ماعدا آلمانجه (پادشاه) معناسنه اولان (کونیک) König کله سنک اصلی دخی (خان) در . [آلمانجه لغت کتابلرینه مراجعت] .

تورک عرقنه منسوب اولوس ، ایل و اویماق اسملرینک اکثریسی آهنگ کله یه کوره تلفظ اولنان و (آدام) ، (قبیله) و بعضاً (دیار) معنالیغنه اولان (ایل) [آل] و (اول) دخی

اولہ بیلیر [(آدام) و (ارکک) مضالرینه اولان (ایر) ، (ار) ، (آر) و (آیر) air ؛ (چوجوق) و (اولاد) مناسنه اولان (قیز) ویا (غیز) ؛ ینه عینی معنایه اولان (تای) و (آی) و (آدام) مناسنه اولان (مان) ویا (من) کلمه لریله ویا خود باشلیجه (آت) at ، (این) in ، (آن) an ، (ق) ، (ک) ، (لی) و (جی) ادا تریله نهایتلیرلر .
 بوتفصیلاتدن آکلاشدینی اوزره یالکز (تورک) کلمه سنه استناداً تورک عرقنه منسوب اقوام و قبائلی تهری و تعیین ایلک بر خطای عظیمدر . (مابعدی وار)

متقاعد ارکان حربیه فریقی

انور

گیجه لر

گیجه لر ، آی سکون نما گیجه لر !
 سزسکز رازدان أحزانم ،
 تبتیره شیر قلبکزده أفغانم ،
 سویله یك ، بن نیچون پریشانم ..
 آی غم قلبه آشنا گیجه لر ؟
 سزده أحزان عشق ظاهردر
 روحکز محرم سرائردر
 دیگله یك ، آغلایان او شاعردر
 که نه سویله رسه ، روحه دائردر
 دیگله یك ، آی سکون نما گیجه لر !
 دیده بختیم اوله دن بیدار ،
 نه مه لازم خیال صبح بهار ؛
 آسمان ایتسه بیك گونش اظهار
 بنی گون گوردی صانعایك زنه ار ..
 آی سیه رنگ انزوا گیجه لر !
 ره امید ستر ایدن ظلمات
 بگا گوسترمیور شعاع نجات ..
 یاشامق آغلامقیدر ، هیات
 گجدی هپ آغلامقوله اشته حیات
 آه ، آی مخطر فنا گیجه لر ! ..

سامح رفعت

— ارنکوی —